

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **J. B.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2015, č. j. KUJI 82113/2015, sp. zn. ODSH 1381/2015 Hor, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 1. 2018, č. j. 62 A 28/2016 - 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného.

[2] Tímto rozhodnutím žalovaný změnil k odvolání stěžovatele v prvostupňovém rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy ze dne 3. 11. 2015, č. j. MMJ/OD/9130/2015-12, JID:178217/2015/MMJ, datum spáchání přestupku a ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Stěžovatel byl uznán vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla tovární zn. X, registrační zn. X podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o silničním

provozu“), kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

[3] Konkrétně, že neznámý řidič uvedeného vozidla nerespektoval dne 28. 3. 2015 v době od 7.00 do 7.21 hod. na pozemní komunikaci Masarykovo náměstí u domu č. p. 32 v obci Jihlava přenosnou dopravní značku IP 25a – „zóna s dopravním omezením“ – zákaz stání – blokové čištění dne 28. 3. 2015, 7:00 hod – 17:00 hod, která byla umístěna v levé dolní části Masarykova náměstí.

[4] Krajský soud uvedl, že ze zákona o silničním provozu nevyplývá, že by muselo být v rámci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla vždy nařízeno ústní jednání (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015 - 29). Ve vztahu k čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod uvedl Evropský soud pro lidská práva kupříkladu v rozhodnutí ze dne 17. 5. 2011 ve věci *Suhadolc proti Slovinsku*, stížnost č. 57655/08, že zásahem do práva na spravedlivý proces není absence ústního projednání dopravního přestupku, jestliže správní spis obsahuje dostatečné podklady a obviněný měl možnost zpochybňovat spáchání přestupku v písemném vyjádření před správními orgány i soudy.

[5] Tak tomu v projednávané věci bylo, přičemž z fotodokumentace založené ve správním spisu (č. l. 5) je zřejmé, že zákazová dopravní značka v době spáchání správního deliktu umístěna byla. Z fotodokumentace (č. l. 4 a 5) ostatně plyne také to, že vozidlo parkovalo v zóně zákazu stání. Žalovaný ani prvostupňový správní orgán nepochybili, jestliže nenařídili ústní jednání, neboť neurčitě zpochybňované skutkové okolnosti byly zřejmé z podkladů žurnalizovaných ve správním spisu.

[6] To, že by nebylo prokázáno, že zákazová dopravní značka byla včas umístěna před zahájením blokového čištění (dne 28. 3. 2015 před 7.00 hod.), stěžovatel nově namítal až v podané žalobě. Podle § 19 odst. 5 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů musí být příslušná dopravní značka na pozemní komunikaci umístěna nejméně týden přede dnem dočasného zákazu stání. Žalobní tvrzení, že „*... mohl s vozidlem přijet již před sedmou hodinou ranní, kdy se na daném místě dopravní značka nevyskytovala...*“, jsou neurčitá. Stěžovatel měl jednak uvést konkrétní čas zaparkování vozidla, jednak relevantně zpochybnit, že v čase zaparkování příslušná dopravní značka umístěna nebyla. Soud vyhodnotil námitku jako účelovou, a proto nepřistoupil k dokazování okamžiku umístění zákazové dopravní značky.

[7] K porušení zásady bezprostřednosti nedošlo. Stěžovatel byl o provedení důkazů mimo ústní jednání (dne 27. 10. 2015 v 9.15 hod.) informován vyrozuměním ze dne 19. 10. 2015, č. j. MMJ/OD/9130/2015-9. Je pravdou, že nebyl vyzván k účasti při provedení důkazů mimo ústní jednání; absence výslovné výzvy k účasti však nezákonnost prvostupňového rozhodnutí nezpůsobuje. Jeho zmocněnec je totiž soudu znám jako specialista na správní trestání v oblasti dopravy, kterému musel být smysl výzvy dle § 51 odst. 2 správního řádu zcela zřejmý.

[8] Úvahy prvostupňového správního orgánu o výši pokuty byly limitovány § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu, podle kterého bylo možné uložit pokutu

v rozmezí 1 500 Kč až 2 500 Kč. Prvostupňový orgán správně poukázal na to, že je v zájmu společnosti postihovat skutečné pachatele přestupku, a proto lze na provozovatele vozidla pohlížet přísněji než na samotné přestupce. Stěžovatel jako provozovatel vozidla na výzvu jméno řidiče bez dalšího nesdělil a namísto toho, aby zaplatil v porovnání s hrozící pokutou symbolickou částku 500 Kč, obstruoval a protahoval správní řízení. Jak totiž vyplynulo ze spisu, stěžovatel na výzvu k uhrazení 500 Kč nebo ke sdělení jména řidiče vozidla nijak nereagoval. Teprve poté, co byl jako provozovatel vozidla předvolán k podání vysvětlení, sdělil, že *„se rozhodl odepřít výpověď, neboť by jejím provedením vystavil sebe nebo osobu blízkou riziku postihu v řízení trestního charakteru*". Po odložení věci přestupku a po vydání příkazu o uložení pokuty provozovateli vozidla stěžovatel ve vyjádření k řízení ze dne 29. 10. 2015 dodatečně uvedl, že vozidlo řídil on. V nyní posuzované věci tak byla patrně uložena pokuta subjektu, který byl zároveň řidičem (pachatelem přestupku) i provozovatelem vozidla (osobou odpovědnou v rámci správního deliktu provozovatele vozidla). Při absenci dalších přitěžujících okolností je pokuta uložená ve střední výši 2 000 Kč v souladu se zákonem.

[9] Dne 1. 7. 2017 nabyl účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Soud proto musel posoudit, zda v souvislosti s novou kodifikací procesního přestupkového práva, kam lze nově zařadit také institut správního deliktu (nově přestupku) provozovatele vozidla, nenabyla účinnosti právní úprava pro stěžovatele příznivější. Byť novelizací § 125f zákona o silničním provozu zákonem č. 183/2017 Sb. došlo ke změně terminologie, ke změně zákona ve prospěch stěžovatele nedošlo.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[10] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Krajský soud nesprávně a nedostatečně vypořádal jeho žalobní námitky, proto je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné.

[11] Správní orgány měly nařídit ústní jednání, protože na ústní jednání měl stěžovatel právo a umístnění zákazové dopravní značky v době parkování vozidla bylo sporné. Správní spis je ve vztahu k této otázce deficitní. Správní orgány žádné dokazování ve vztahu k okamžiku umístění zákazové značky neprovedly.

[12] Skutečnost, že v době parkování značka absentovala, stěžovatel namítal již v řízení před správními orgány, a proto nemohl krajský soud tuto námitku posoudit jako účelové *nóvum* uplatněné poprvé až v řízení před krajským soudem. Je zcela mimo reálie běžného života, aby si každý, kdo zaparkuje vozidlo, fotil, že v daném úseku silnice není žádné dopravní značení pro případ dodatečného umístění takové značky.

[13] Další námitky směřují do výše uložené sankce. Stěžovatel považuje odůvodnění krajského soudu ohledně výše uložené sankce za vnitřně rozporné a nesrozumitelné. Ohrazuje se proti nekorektním závěrům stran obstrukcí či průtahů, protože celé správní řízení trvalo pouze 4 měsíce.

[14] Závěr krajského soudu, že provozovatel vozidla může být trestán přísněji než přestupce, je v rozporu s vůlí zákonodárce, který jasně stanovil, že provozovatel má být trestán stejně přísně jako řidič (viz § 125f odst. 3 silničního zákona).

[15] Žalovaný odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a rozsudek krajského soudu, s jehož závěry se zcela ztotožnil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[17] Soud se nejprve zabýval námitkou rozpornosti a v jejím důsledku nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z něhož je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní kasační soud přihlíží i bez námitky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[18] Rozhodnutí krajského soudu je zcela srozumitelné a netrpí namítanou vnitřní rozporností. Závěr soudu, dle kterého nesdílí názor správních orgánů ohledně tolerování přestupkového jednání provozovatelem vozidla z důvodu neoznámení konkrétního řidiče, není se závěrem o přísnějším postihu stěžovatele v postavení provozovatele vozidla v této konkrétní věci v žádném rozporu. Veškeré námitky napadající závěr, který se týká soudem neaprobované úvahy správních orgánů o tolerování přestupkového jednání, se tak míjí s rozhodovacími důvody krajského soudu.

[19] Uložená sankce, resp. její výše, vyplývá ze skutkových okolností, které nespočívají pouze v neoznámení konkrétní osoby řidiče provozovatelem vozidla. Ze spisu je zcela zřejmé, že stěžovatel na výzvu k uhrazení 500 Kč nebo ke sdělení jména řidiče vozidla žádným způsobem nereagoval. Nic mu však nebránilo, aby se k výzvě vyjádřil, a to i tím způsobem, že se rozhodl odepřít výpověď, neboť by jejím provedením vystavil sebe nebo osobu blízkou riziku postihu v řízení trestního charakteru, protože následně (po odložení věci přestupku a po vydání příkazu o uložení pokuty provozovateli vozidla) ve vyjádření k řízení ze dne 29. 10. 2015 dodatečně uvedl, že vozidlo řídil on sám. Tímto přístupem se nepochybně snažil řízení účelově prodloužit.

[20] Dle § 125f zákona o silničním provozu se pro určení výše pokuty použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevýší 10 000 Kč. Za přestupek, kterého se stěžovatel v postavení řidiče v projednávané věci dopustil, lze uložit sankci v rozmezí 1 500 až 2 500 Kč [viz § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu]. Námitka, dle které je pokuta ve výši 2 000 Kč uložená stěžovateli v postavení provozovatele vozidla v rozporu s vůlí zákonodárce, nemá oporu v právu.

[21] Tvrzení, že zákazová dopravní značka byla umístěna teprve dne 28. 3. 2015 po zaparkování vozidla, je ničím nepodloženým spekulativním a navíc účelovým tvrzením. Není pravda, že by stěžovatel ve správním řízení nabídl věrohodná tvrzení, že vozidlo zaparkoval na dané místo ještě před umístěním zákazové značky. Stěžovatel se totiž omezil buď na pouhý nesouhlas se závěry správních orgánů (viz např. vyjádření k řízení ze dne 29. 10. 2015, č. l. 32 správního spisu), nebo subjektivní přesvědčení o absenci zákazové značky (srov. doplnění odvolání, č. l. 46 správního spisu). Argumentace o nutnosti fotit vozidlo, resp. parkovací místo v době parkování, je argumentací mimoběžnou. Ani správní orgány, ani soud stěžovatele k takovému důkazu nevybízely. NSS se ztotožnil se závěry krajského soudu, že doba parkování vozidla je prokázána sadou fotografií, úředním záznamem ze dne 10. 4. 2015 (č. l. 2 správního spisu) a výzvou pro nepřítomného řidiče. Na základě těchto listin mohl správní orgán bez důvodných pochybností dovodit naplnění skutkové podstaty přestupku řidiče vozidla a nebyl povinen konat ústní jednání.

[22] Deficit dokazování NSS nezjistil. Úkolem správních orgánů je provádět dokazování pouze do té míry, do jaké je to nezbytné právě k objasnění skutkového stavu tak, aby o něm nepanovaly důvodné pochybnosti. Ničím nepodložené tvrzení o absenci příslušné zákazové značky v době parkování nemá oporu ve spisovém materiálu, přičemž žádný konkrétní důkaz, že vozidlo parkovalo v zákazu stání před umístěním zákazové značky, jenž by zjištěný skutkový stav zpochybnil, stěžovatel nenabídl. Použití úředního záznamu pouze jako podpůrného důkazu ve spojení s dalšími důkazními prostředky, které jsou pro věc rozhodné, není v rozporu s právním názorem NSS uvedeným v rozsudku ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115, v němž je uvedeno, že „*úřední záznam jako jednostranný úkon správního orgánu sám o sobě nemůže obstát*“.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 věty první s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje soud zpravidla bez jednání.

[24] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu